

Gedeputeerde Staten
De voorzitter van Provinciale Staten van de Provincie Zeeland
t.a.v. de statengriffier

 Postbus 6001
 4330 LA MIDDELBURG

onderwerp	kenmerk	behandeld door	verzonden
Varend ontgassen	20008714	D. Minnema	
		+31 118 631738	

Middelburg, 31 maart 2020

Geachte voorzitter,

In de commissie Ruimte van 14 februari 2020 hebben wij gesproken over het varend ontgassen. Wij hebben toegezegd de planning en fasering die in het CDNI¹ is overeengekomen met de deelnemende landen aan u te verstrekken. Daarnaast informeren wij u over recente ontwikkelingen.

Planning en fasering CDNI

Het CDNI kent drie fases waarin stoffen worden toegevoegd aan het verbod op het varend ontgassen. Daarmee wordt een reductie van meer dan 95% van alle ontgassing bereikt.

Het verdrag treedt in werking na bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring door de CDNI landen. Twee jaar na inwerkingtreding, worden de stoffen uit fase 2 verboden. Afhankelijk van een evaluatie, treedt fase 3 één of twee jaar daarna in werking.

Dit verbod vervangt de Provinciale verboden. In de bijlage bij deze brief treft u een overzicht van de stoffen die onder het verbod worden gebracht.

Scheepsafvalstoffenbesluit

Op 21 februari 2020 heeft de ministerraad ingestemd met het aanpassen van het Scheepsafvalstoffenbesluit (publicatie Staatscourant nummer 12093). Hiermee wordt het ontgassingsverbod uit het Scheepsafvalstoffenverdrag CDNI opgenomen in Nederlandse regelgeving. Het aangepaste Scheepsafvalstoffen wordt naar de Tweede en Eerste Kamer gezonden.

Resultaten toezichtsactie varend ontgassen

Op 2 maart 2020 heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat de Tweede Kamer geïnformeerd over de toezichtsacties die Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft uitgevoerd in het najaar van 2019 (kenmerk ILT-2020/6272). Juridische basis voor de controles was het ADN (veiligheidsregelgeving). De ILT komt tot de conclusie dat 'overtredingen van wet- en regelgeving, die qua zwaarte (vanuit het oogpunt van veilig vervoer) strafrechtelijke vervolging rechtvaardigen en vereisen, regelmatig voorkomen. Het toezicht en de afstemming van de handhaving vergt gestructureerde samenwerking van alle toezichthouders in de keten. Drones zijn nuttig inzetbaar voor snelle verkenningen van binnenvaartschepen. ILT geeft aan dat de e-nosennetwerken langs de vaarwegen zeer bruikbare en betrouwbare informatie leveren voor handhaving. Dit betreft niet alleen emissies, maar ook locatiebepaling en gevolgde vaarroutes. Deze brief is opgenomen in de bijlage van deze brief.

¹ CDNI: La Convention relative à la collecte, au dépôt et à la réception des déchets survenant en navigation rhénane et intérieure: Het Verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart.

In het kader van het onderzoek naar nut en noodzaak van een provinciaal luchtmeetnetwerk onderzoeken en werken wij het gebruik van e-noses op de belangrijkste binnenvaartroutes momenteel verder uit. Daarnaast werken wij in de Taskforce varend ontgassen verder.

Naar aanleiding van deze brief verzoeken wij u de betreffende toezeggingen van de toezeggingenlijst af te voeren.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen: 2.

Fase 1	
UN nummer	Goederennaam
UN 1114	Benzeen
UN 1203	Benzine of motorbrandstof
UN 1268	Aardoliedestillaten, aardolieproducten, N.E.G
UN 3475	Ethanol en benzine, mengsel van ethanol en motorbrandstof, mengsel met meer dan 10% ethanol

Fase 2	
UN nummer	Goederennaam
UN 1267	Ruwe aardolie (met meer dan 10% benzeen)
UN 1993	Ontvlambare vloeistof, N.E.G met meer dan 10%
UN 3295	Koolwaterstoffen, vloeibaar, N.E.G., met meer dan 10% benzeen

Fase 3	
UN nummer	Goederennaam
UN 1090	Aceton
UN 1145	Cyclohexaan
UN 1170	Ethanol (ethylalcohol) of ethanol, oplossing (ethylalcohol, oplossing), waterige oplossing met meer dan 70 volumeprocent alcohol
UN 1179	Ethyl-tert-butylether
UN 1216	Isooctenen
UN 1230	Methanol
UN 1267	Ruwe aardolie (met minder dan 10% benzeen)
UN 1993	Ontvlambare vloeistof, N.E.G., met minder dan 10% benzeen
UN 2398	Methyl-tert-butylether
UN 3257	Verwarmde vloeistof, N.E.G., bij een temperatuur gelijk aan of hoger dan 100 °C en lager dan haar vlampunt (met inbegrip van gesmolten metaal, gesmolten zout, enz.)
UN 3295	Koolwaterstoffen, vloeibaar, N.E.G., met minder dan 10% benzeen
9001	Stoffen met een vlampunt van meer dan 60 °C, die binnen een grenswaarde van 15 K onder het vlampunt verwarmd of stoffen met $vp > 60$ °C, binnen minder dan 15 K onder het vp , ter vervoer worden aangeboden of vervoerd worden
9003	Stoffen met een vlampunt van meer dan 60 °C en ten hoogste 100 °C of stoffen met 60 °C $< vp \leq 100$ °C, die niet in andere klassen of in klasse 9 ingedeeld kunnen worden

N.E.G= Niet Eerder Genoemd

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
ILT-2020/6272

Datum 2 maart 2020
Betreft Resultaten toezichtsactie varend ontgassen

Geachte voorzitter,

In augustus 2019 heb ik u per brief¹ toegezegd te informeren over de verkennende toezichtsactie varend ontgassen die in oktober 2019 door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) is uitgevoerd. Naast conclusies en aanbevelingen schets ik ook hoe de ILT het toezicht op varend ontgassen wil inrichten.

Doelstellingen toezichtsactie

De toezichtsactie had de volgende doelen:

- in beeld brengen in welke mate de bestaande ADN² regels worden nageleefd;
- verkennen en ontwikkelen van middelen voor een effectieve handhaving van het totaalverbod op varend ontgassen door invoering van het CDNI³;
- onderzoeken wat de toegevoegde waarde is van diverse beschikbare vernieuwende technologische hulpmiddelen (drones, e-noses langs vaarwegen) voor het toezicht.

Daarnaast werden met het Openbaar Ministerie (OM) de mogelijkheden tot strafrechtelijke vervolging in geval van aantoonbare overtredingen verkend.

De opzet van de actie

De actie vond plaats in twee perioden van elk twee dagen: 15 en 16 oktober en 24 en 25 oktober 2019. De ILT coördineerde de actie, in samenwerking met Rijkswaterstaat en diverse omgevingsdiensten, zoals de Milieudienst Rijnmond (DCMR) en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). Voor de actie zetten de ILT en Rijkswaterstaat in totaal ongeveer 30 medewerkers in. Omdat het ontgassen op basis van het CDNI nog niet verboden is, handhaafde de ILT tijdens de actie op de voorwaarden gesteld in subsectie 7.2.3.7 van het ADN, toegespitst op:

---

¹ Kamerstuk 31409 nr. 254

² *Europees Verdrag inzake het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren*

³ *Verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart*

- de locatie waar mensen ontgassen, met speciale aandacht voor bruggen, sluisen en dichtbevolkte gebieden; de wijze waarop zij ontgassen; de aanwezigheid van de veiligheidsinrichtingen, zoals vlamkerende inrichtingen;
- het schriftelijk vastleggen van tijdens het ontgassen uitgevoerde gasmetingen.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
ILT-2020/6272

De ILT heeft signaaltoezicht op de provinciale ontgassingsverboden uitgevoerd door het opstellen van een proces verbaal van bevindingen voor een mogelijke overtreding van de Provinciale Milieuverordening.

Tijdens de actie heeft de ILT gebruik gemaakt van signalen van e-noses langs de vaarweg, waarnemingen door drones, waarnemingen van derden (burgers en omgevingsdiensten) en eigen waarneming van een toezichthouder of opsporingsambtenaar. De ILT handhaaft op basis van waarnemingen die leiden tot een vermoeden van het overtreden van de vigerende wet- en regelgeving voor varend ontgassen door het waargenomen schip.

De resultaten van de actie

De verkennende toezichtsactie bleek een goede leerschool voor het uitvoeren van complexe acties met meerdere diensten, middelen en informatiestromen.

Tijdens de actiedagen passeerden veel schepen de actielocaties. Zo vlogen de experimenteel ingezette drones boven circa 70 schepen.

Acht meldingen/waarnemingen bij de passerende schepen leidden tot het vermoeden van overtredingen op het gebied van varend ontgassen. Bij de betreffende acht schepen stelde de ILT nader onderzoek in. Dit leidde tot de bevestiging dat vijf schepen inderdaad een overtreding hebben begaan. Op een schip heeft vermoedelijk een overtreding plaatsgevonden; het verdere onderzoek naar dit schip loopt nog. Bij twee schepen stelde de inspectie geen overtreding van de regelgeving vast.

De testdagen leverden ervaringen op met samenwerking tussen de deelnemende diensten en de nieuw beschikbare toezichts-middelen zoals drones en e-noses. Met name de e-noses geven een heldere indicatie als er varend ontgast wordt en maken het mogelijk een schip tijdens de vaart te volgen gekoppeld aan AIS⁴ gegevens van het schip.

Conclusies

De ILT komt dan ook tot de conclusie dat overtredingen van wet- en regelgeving, die qua zwaarte (vanuit het oogpunt van veilig vervoer) strafrechtelijke vervolging rechtvaardigen en vereisen, regelmatig voorkomen.

De huidige wet- en regelgeving is complex. Er zijn meerdere toezichthouders betrokken. Dit maakt de wijze van toezichthouden complex.

Een totaalverbod op varend ontgassen maakt zaken overzichtelijk: varend ontgassen mag niet. Het toezicht en de afstemming van de handhaving vergt gestructureerde samenwerking van alle toezichthouders in de keten.

Drones zijn nuttig inzetbaar voor snelle verkenningen van binnenvaartschepen. De effectiviteit van de inzet van een gasmeter onder een drone voor het vaststellen van varend ontgassen wordt onderzocht.

---

⁴ Automatic Identification System; veiligheidssysteem voor de scheepvaart

Vooral de e-nosenetwerken langs de vaarwegen leveren zeer bruikbare en betrouwbare informatie voor handhaving. Dit betreft niet alleen emissies, maar ook locatiebepaling en gevolgde vaarroutes.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

De combinatie van meerdere databronnen levert meerwaarde op door een afgewogen risicoanalyse mogelijk te maken. Alle databronnen hebben waarde voor het toezicht en de opsporing als diensten de data onderling optimaal kunnen uitwisselen. Nadere afspraken hieromtrent zijn nodig.

Ons kenmerk
ILT-2020/6272

Aanbevelingen

De naleving kan verbeteren door in te zetten op structurele kortdurende, beperkte en gecombineerde toezicht-acties door de betrokken toezichthouders. De ILT kan dan een regierol vervullen met als doel op verschillende momenten in het jaar aanwezigheid en zichtbaarheid van de toezichthoudende diensten.

Technologische middelen zoals drones en e-noses dragen bij aan het bereiken van een groter effect in de handhaving doordat de inzet van personeel daardoor effectiever wordt. Een structurele informatiepositie is daarbij essentieel. Dit maakt een goede risicoanalyse mogelijk en daarmee een efficiënte inzet van de middelen.

De rollen van de diverse handhavers kunnen zich na het bereiken van het totaalverbod op varend ontgassen verhouden als:

- ILT: regie, informatiepositie, risicoanalyse, toezicht en opsporing;
- Rijkswaterstaat: meldingen en waarnemingen (aan en van Rijkswaterstaat), gegevens uit verkeerssystemen;
- Omgevingsdiensten: meldingen derden (burgers, branche), gegevens e-noses;
- Politie: tweedelijns handhaving door opsporing.

Vervolgacties

Dit jaar wil de ILT meerdere risicogebaseerde handavingsacties houden. Deze zijn gericht op bewustwording en handhaving en het verder verkennen en ontwikkelen van de middelen voor een effectieve handhaving van het uiteindelijke totaalverbod op varend ontgassen. Voor de invoering van het CDNI zal ik uw Kamer verder informeren over hoe de ILT, lerende van deze acties, hierop zal handhaven.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. C. van Nieuwenhuizen Wijbenga